

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hónapra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az ös-szes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 162. szám.

Kedd, július 19

Meddő viták.

— július 19.

A lehengetésre készülő ellenzék vá-
lasztás utáni csatazajából azt következtet-
hette az ember, hogy a parlament egelevő
csaták viharos színhelye lesz. Amit azon-
ban a felirati vita első hete mutat, az min-
den inkább, csak bösz csata nem. Ezt nem
az ellenzék elleni szemrehányásból mondjuk,
hanem csak meg akarjuk állapítani, hogy
mi lett abból a gyűlölködő indulatosságból,
ami a választási harc előtt és a választási
vereség első fájdalmas perceiben a kormány
és pártja ellen sajtóban és népgyűléseken
egyaránt elhangzott.

A parlamenti vita eddigi menete azt
bizonyította, hogy az ellenzéknek nem volt
sok panaszolni valója. Azt bizonyította,
hogy a kormány ellen elhangzott keserű
panaszok a bukás miatti kesergésnek volt-
tak csak következményei, ellenben semmi
olyan konkrét vád, amely az erős ellen-
zéki akció mellett lett volna felhozható,
nem találtatott. Az ellenzék szónokai unal-
mas egyhangúsággal ismétlik a választási
harcokban elbukottak közös dalát, de eddig
még egyetlen olyan szempontot sem tud-
tak a vitába belevinni, amely alapos és
jogos kritika tárgya lehetne a kormány-
nyal szemben.

Semmivel sem bizonyíthatta volna az
ellenzék támadásának meddő erőtlenségét,
mint éppen ezzel a vitával. A nemzeti köz-
vélemény inpozáns megnyilatkozásának
óriási lelki befolyása jelentkezik ebben és
az ellenzék gyöngesége azt mutatja, hogy
nem tud a tömegek lelkületéből táplálkozni,
tehát nem is tud eredményes és számot-
tevő munkát kifejtteni. Ellenzéki akciókat
csak úgy lehet sikerrel folytatni, ha van a
közvéleményben megfelelő hangulat, mely
az ellenzék akciójában bátoríthatja és
élénkítheti. A közvélemény azonban egé-
szen közönyösen nézi az ellenzék vergő-
dését, amelylyel legalább a látszatát igyek-
szik fentartani annak, hogy akcióit indít a
kormány ellen és nemcsak hogy nem há-
torítja az ellenzék a vita folytatására,
hanem ellenkezőleg alig várja már, hogy
a vita véget érjen és az állami szükségle-
tek mielőbb tető alá kerüljenek.

Az ellenzék ebből azt is láthatja, meny-
nyire alaptalan az a vád, hogy a választá-
sokon az igazi nemzeti akarat mellette
nyilatkozott volna, ha a kormány tiszta
választásokat csinált volna. Ha ez az igazi
nemzeti akarat tényleg az ellenzék mellett
volna, egy az országos közhangulat az
állítólagos erőszak következtében most olyan
vad elkeseredéssel törne a kormány ellen,
hogy az ellenzék igazán az ország tapsai
között folytathatná és talán sikerrel is fe-
jezhetné be mostani műháborúját. Azonban
az országos közhangulat nem jelentkezik
az ellenzék mellett, sőt ellenkezőleg maguk
az ellenzéki képviselők, akik a vidékre
mennek és onnan hoznak benyomásokat

magukkal, azt jelentik, hogy a közvéle-
mény meddőnek itéli az ellenzék szóbar-
cát és látszatküzdelmét és az állami szük-
ségletek mielőbbi elintézését óhajtja

Ennek a hangulatnak a hatása jelent-
kezik a most folyó parlamenti harcban.
Az ellenzék az ország tulnyomó részétől
elhagyatva küzdöklik és nem képes semmi
olyan alapot sem találni, a melyről a kor-
mányt sikeresen támadhatná. Kénytelen
fakciózus ellenzékké válni, amely csak
azért, mert öt ellenzéknek hívják, csatát
viv a kormány ellen. Ha az ellenzékben
csak egy csöpp taktikai érzék lett volna,
ugy erőtlenségének ezt a megnyilatkozását
el kellett volna lepleznie.

Azonban az ellenzékben még ez a
taktikai ügyesség sem volt meg és ennek
köszönhetjük most azt a sivár látványt,
amit az ellenzéki harc mutat, hogy
tiz-tizenöt ember jelenlétében kénytelen
egy-egy szónok valósággal kiizzadni magából
egy félórás, vagy egy óras beszédet, amely
azonban csak szavakkal van tele, de lényeg-
ében véve nem mond semmit sem. Az
ellenzék azonban azt hiszi, hogy a látszat
eltakarhatja a lényegét is és hogy a köz-
vélemény, ha sok beszédet fog hallani,
tényleg azt fogja hinni, hogy az ellenzék-
nek van igaza.

Pedig az, ami történik, éppen azt
bizonyítja, hogy az ellenzék egészen magára
hagyva, meddő vitákat kénytelen folytatni,
csak hogy az ellenzéki látszatot fentart-
hassa. Ennek azonban már rég nincs ér-
teke az országban!

Dispensair Nagybecskereken.

— július 19.

Nagybecskereket méltán el lehet nevezni a
kultura városának. Meglátszik ez mindjárt a kül-
sőségeken is. Egész más benyomást tesz az
id-gegre egy nagy paraszt város, mondjuk Hód-
mezővásárhely s más benyomást kelt a civilizáció
szempontjából Nagybecskerek. Meglátszik ez az
emberek modorán, tisztaságán, (a szappan a kul-
tura hőmérője) öltözködésén, intézetein, hogy
civilizált városban vagyunk. De aki benne él, a
város kulturális haladását látja és élvezi, az tudja,
hogy ennek élető eleme a vezetőség. A vezető
egyének ambíciója, hogy a XX század civilizá-
ciójától, kulturájától nem akarnak visszamaradni
s mindent felkarolnak ebben a vegyesajku város-
ban, ami szép, jó és nemes. Igyekeznek a kul-
turális ápolással, a felvilágosodás alapján a nép
jólétét előmozdítani; vallás, nyelv és nemzetiségi
különbség nélkül hadd részesüljön a nép a civili-
záció áldásaiban.

Gyenge tolammal még visszhangot sem
vagyok képes annak az érzelemnek adni, melyet
Rákosi Jenő remek tárcája: „Nagybecskerek”-
ről keltett bennem. A színek csoportosításával —
mint egy festőművész — a kulturális élet biztos
kezü jellemzésével — az ujságíró ítéletével — a
költői lelkesedéssel eltalálta az igaz hangot,
melybe diszonancia nem vegyült. Hü képet festet
Nagybecskerekről.

Nem akarok itt dicshimnuszokat zengedezni
a város és vármegye vezetőiről, a népszerű, igazán
demokrata polgármesterről, az európai művelt-
ségű, agilis alispánról, akire büszke lehet a vár-
megye, nem kevésbé a nagytehetségű főjegyző-

ról, ki az alispán nemes intencióinak keresztül-
viteleiben hü segítőtársa. Sem a Torontálmegyei
magyar közművelődési egyesületről, mely büsz-
kén tekinthet vissza a rögös, akadályokon kereszt-
tül törő pályájára, a multa s a megalapozott
uton a jövőbe remélve tekinthet s melynek elő-
harcosait ismét a vármegyei vezetői képezik. Nem
dicshimnuszokat, tirádákat akarok zengeni, mert
mindennél szebben beszél a tett, hanem töltem-
mal csak oda akarok hatni, hogy haladjon tovább
is a megkezdett ösvényen, terjessze a civilizációt,
de világító fákijával világosítson be azokba a
setét odukba is, hol a nyomorúság lakozik s
ennek nyom n a szegény tudósbetegek vinnak
élet-halál harcot s bizony a kegyetlen halál a
győzelem. Állítsa fel a vármegye a várossal egye-
sülten az ambulans üdöbetegeket gondozó inté-
zetet: a dispensairt. Ezt a humanizmus
parancsolja.

Hazánkban évenként 450.000 tudóveszes
megbetegedés van, évenként 70.000 halálzással.
Bizony ez felér egy irtó háborúval.

A dispensair-rendszer röviden a következők-
ben kulminál.

Van egy rendelőhelyiség egy vezető orvos-
sal az élén, aki csupán ambulans tudósbete-
geknek rendel a nap bizonyos órájában. A bete-
gek díjtalanul kapják a gyógyszerét s szűkebb
ellátásáról is gondoskodik az intézet. Megláto-
gatja az orvos a beteget saját lakásában is, hogy
tudomást vegyen a beteg lakásáról, táplálkozásá-
ról, ruházatáról, télen fűtési anyagáról stb. s a
hiányokat amennyire a pénzü viszonyok engedik
pótolja az intézet.

Budapest után Nagyváradon is van hasonló
intézet és igen áldásdus működést fejt ki.

Ez nem tévesztendő össze a szanatórium-
mal, mert a dispensaire csak a járó betegeknek
rendel. Ellátja a beteget az orvos egy hordoz-
ható köpöcsészevel, hogy abba köpjön s minden
nap luggal mossa ki. Sok hasznos orvosi tanácsot
ad neki, hogy embertársait, családját ne fertőzze
s ha munkaképes, úgy könnyű munkát is az in-
tézet ad neki, pl. nőknél harisnyakötés, kézimunka,
szőnyegszövés stb., férfiaknál: könnyű kerti
munka, kosárfonás, seprőkészítés stb.

Amint ebből a rövid vázlatból kitűnik, itt
kettős célt érünk el vele: az egyik cél a beteg
ember szakszerű kezelése s esetleg gyógyolítása,
a másik az egészséges környezet megőrzése e
veszedelmes, hosszas betegségtől. Mindkét cél
nemes és humánus s céltudatos keresztülvitele
csökkentené a megbetegedések s halálozások
elég nagy százalékát.

Nagybecskerek álljon be a vezető városok
közé s állítsa fel, habár állami szubvenció
mellett is, a dispensairt, sok beteg fogja ezért a
várost áldani.

Hisz a betegek gyógyítását a vezetők szí-
vükön viselik, mutatja ezt az is, hogy két orvos-
nak ajánló leveleket adtak mostanában, hogy
Ehrlich tanár korszakot alkotó felfedezését a
vérbaj ellen tanulmányozhassák.

Még egyet: A vetélykedő városok közül ez
évből Miskolcra esett a magyar orvosok és
természetvizsgálók vándorgyűlésének helye, hol
augusztus hó 21-től 25-ig gróf Andrássy Gyula
elnöklete alatt lesz nagy ünnepélyek között s 43
előadással fűszerezve a gyűlés megtartva.

Az előadók között az én szerény személyem
is szerepel s én oda fogok hatni, ha erre az
irányadó köröktől megbizásom lesz, hogy jövőre
Nagybecsker- legyen a gyűlés helye s addig a
megpendített dispensair eszme, mint valóságos
áldást hozó intézet valósuljon meg és működjen
a szenvedő emberiség érdekében.

Dr. Kolos Mihály,
tb. járásorvos.

GYÁROSOKNAK, KERESKEDŐKNEK ÉS IPAROSOKNAK SAJÁT ÉRDEKÜK,

hogy gyártmányait, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék. — A hirdetések 1900. évi
július hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét.

HIRDETÉSEK FELVÉTELTNEK A „TORONTÁL” KIADÓHIVATALÁBAN.

HIREK

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 7/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő és zuhanyfürdő reggeltől este 8 óráig nyitva van.

Julius 24. A torontálmezei tüzoltó-szövetség közgyűlése.

IDŐJÁRÁS.

(A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.)
Julius 19.

Barométer súlyedő, délután 1:38 órakor: 750.4 mm.
Hőmérséklet: maximum 30.2 C., minimum 19.0 C. Csapadék: —.
Felhőzet: Cu—St. 5. Szélirány és erősség: NW. 3.

Jóslat a következő 24 órára: Melegebb. Zivatarok.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 percétől másnap reggel 6 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 percétől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet: Ci = firtősfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bárányfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

— **A kegyesrendiek köréből.** A kegyes tanítórend ilyenkor szokásos évi személyi változtatásainál a nagybecskereki társházban, a tanári kar körében változás nem történt. Ide helyezték azonban nyugalomba Palkovics Károlyt Magyaróvárról másodházfőnöki minőségben, Tompor J. helyettes tanárt pedig, aki mintegy hat hete van Becskereken, Privigyére helyezték.

— **Személyzetváltozás az iparfelügyelőség-nél.** A nagybecskereki ker. iparfelügyelő melé Farkasfalvi István kir. ipari s. felügyelő osztatot be, ki ez előtt a budapesti ipari főfelügyelőségénél teljesített szolgálatot.

— **A postafelügyelő szabadságon** László Lajos nagybecskereki posta- és táviratfelügyelő holnap néhány heti szabadságra megy, amely idő alatt hivatalos teendőit Gregor Károly postafőtiszt látja el.

— **Uj bírósági tolmácsok.** A nagybecskereki kir. törvényszék Junker Janos törvényszéki bíró elnöklése alatt legutóbb tartott teljes ülésében, a megejtett képesítő vizsgán Vucsetich Iván dr. módosi lakos, szerb, horvát és német, Piperszki Kamenkó melenczei lakos, Ruzsanda gyógyfürdő ügyvivőjét szerb tolmácsokká képesítette. A képesítés után a kir. törvényszék elnöke dr. Vucsetich Ivánt a módosi kir. járásbíróhoz, Piperszki Kamenkót a törökbecsei kir. járásbíróhoz hites tolmácsokká kinevezte.

— **Megjutalmazott tanítónő.** Mint Nagykomlósról jelentik, Fóris József főszolgabíró tegnap adta át ünnepes módon a Torontálvarmegyei Magyar Közművelődési Egyesület jutalomdíját Pacatián Auréliának, a tanítónőnek, amelyel az egyesület az érdemes tanítónőt a magyar nyelv sikeres tanításáért kitüntette. Az ünnepi aktus a község háza tanácstermében folyt le, ahol megjelentek a község előjárói, az iskolaszéki tagok s azonkívül a község lakossága is nagy számmal. Fóris főbíró szép beszéd kíséretében nyújtotta át a jutalmat Pacatián Auréliának, aki hálás köszönetet mondott a kitüntetésért s kijelentette, hogy a jövőben is fokozott hazafias buzgalommal fog működni.

— **A krassószörényi árvízkarosultakért.** A torontálmezei gyűjtő-bizottsághoz a krassószörényi árvízkarosultak javára újabb a következő adományok folytak be:

Steinitzer Vilma Budapest 3 —, Zsombolya község 20 —, gyűjtése 220.10, öss. 240.10, Zsirus J. Módos 10 —, Ferdinánfalva község 10 —, Perjamos özség 50 —, Fulda Károly Szenthubert gyűjtése 15 —, Lotics Milivoj Nagykikinda gyűjtése 14 —, Mokrin község gyűjtése 29.70, Mokrin község adománya 20 —, Torontálvásárhely gyűjtése 67 —, Krumenacker István Nagybecskerek gyűjtése 5 —, Kellner József Nagybecskerek 4 —, Nagybecskerek munkásegyütése 10 —, Straky testvérek Nagybecskerek 10 —, Vinczevidy Nagykikinda 20 —, I. Nagyikindai takarékpénztár 100 —, Kamenkovics Sándor gk. lelkész gyűjtése a botosi templomban 30.10, Bóka község 40 —, Bóka legelőpénztár 40 —, Dinyás község 50 —, R. kath. plébánia Szenthubert 10 —, Magyar Pal apát Nagybecskerek gyűjtése 28 —, Berecz Árpád Nagykörmös gyűjtése 10.50, Németszernya gyűjtése 15.50, Schmidt Ferenc rk. plébános Lornio 2 —, Lászlóffy János Öbessényő gyűjtése 110 —, Deisinger Ignác Nagybecskerek 1 —, Schleit Péter Nagyörs 2 —, Petrovics J. 5 —, Riesz R. Párdány 5 —, Hegedűs Ferenc Mokra 10 —, Tamásfalva község 10 —, Tamásfalvai hitelszöv. 10 —, Kiskörmös község 20 —, Korack Ernő Kiskörmös 1 —, Toba község 14 —, Bobus Károly ag. ev. lelkész Ferencfalom gyűjtése 73 —, Keresztes Mihály és ipartársai Perjamos 10 —, Ferch Rezső Perjamos 1 — korona.

— **Repül verseny Nagybecs ereken** Legközelebb Nagybecskerek is hozzájut ahhoz, hogy valóságos repülést lásson. A máv. kolozsvári menegyredaja ugyanis átiratban arra kerte a várost, engedje meg, hogy július, vagy augusztus hónapban repülőverseny rendeztessék Nagybecskereken. A menegygyiroda átirata szerint Frey André osztrák és Rovetto a hírneves olasz aviatikus szállának fel Nagybecs eréken. Az átirat szerint a két aviatikus a város részéről semmiféle anyagi támogatásra nem reflektál, pusztán csak azt kéri a várostól, hogy erre a két hónapra esetleges más jelentkező aviatikusoknak ne adjon engedélyt a felszállásra. A városi tanács a kérésnek a legnagyobb készséggel eleget is tett s tudomásunk szerint a repülőverseny rendezőségének megbízottai a nyokban már Nagybecskerekre is jönnek, hogy itt a szükséges előmunkálatokat megtegyék.

— **A temesvári fa- és fémipari szakiskola.** A temesvári fa- és fémipari szakiskola eszöndes jubileumot ül. Az idén fejezte be ugyanis tizedik tanévét. A szakiskola igazgatósága megküldötte lapunknak a tizedik tanévről szóló értesítőt, amely szerint az iskola a tanév végén tizenhárom lakatos- és het astartalosságát becsatolt ki az életbe. Berattak a két előkészítő osztályba 96 tanuló, a faipari szakra 29 tanuló, a fémipari szakra 84 tanuló. Összesen 209 tanuló. Ezekhez jött november elsején az építőiparosok téli tanfolyamába 40 tanuló majd a téli évad folyamán rendezett tíz rendbeli ipari tanfolyamokon 242 tanuló és 182 iparosinas, úgy, hogy ezen tanévben az intézetben 673-an nyertek oktatást, 71-el több, mint az elmúlt tanévben. Helyszükre miatt a szakosztályokból harmincnál, az előkészítő osztályból husznál több tanuló vissza kellett utasítani. (De nagyokat szavalunk, hogy a szülők miatt nem adják gyermekeiket ipari pályára.) Az ebből származó kelematlenségek évről-évre

fokozódnak, úgy, hogy a Délvidéken egy-két újabb szakiskolának felállítása égetően szükségesnek mondható. A félévi vizsgák január hó utolsó huszonegy és huszonkettedikén, az évszáró vizsgák június husz és huszonnegyediké között folytak le. A negyedéves tanulók irás rajzi záróvizsgája május 30-án tartott, azonnal a tanév végéig a gyakorlati vizsgádrabjakon dolgoztak. A vizsgáló-bizottság Stromszky Sándor miniszteri biztos elnöklése mellett az elméleti és gyakorlati munkák gondos mérlegelése mellett állapította meg a végzett tanulók érdemjegyeit és tizenhárom fémipari és hét fémipari tanulónak megadta a képesítést igazoló végbizonyítványt. A végzett tanulók valamennyien kiváló műhelyekben nyertek elhelyezést és június 15-én megváltak az intéze től, a többi tanulók július végéig folytatták a gyakorlati munkát az intézeti műhelyekben. Az intézetben jelenleg alkalmazva van egy igazgató, hét rendes tanár, egy tanárjelölt, egy óraadó tanár, egy intézeti orvos, három művezető négy segédművezető és két szolgálat. Az értesítőt Stumpfolt Ede igazgató szerkesztette.

— **Nedves falak, falmálás, nyálka és penészgomba** ellon, valamint dohos és nyirkos eszög elhárítására hathatós szer a Mikrosol. Épületekben mint óvszer, továbbá istállók fertőtlenítésére, pócegyödrök szagtalanítására nélkülözhetetlen a Mikrosol, mely hirdetés lapunk mi számban is olvasható.

— **Az erzsébetlaci rétleszapoló-társaság ülése.** A torontálerzsébetlaci rétleszapoló-társaság választmánya Loch Jakab uradalmi tisztartó elnöklésével tegnap délelőtt tartotta meg hosszú idő után első ülését az erzsébetlaci község ház tanácsstermében. Az ülésen, melyen a tagok tekintélyes számmal vettek részt, a folyó ügyek elintézése után Lowieser Imre központi járási főszolgabíró, a társulat igazgatója benyújtotta a jövőre vonatkozó működési tervét, melyet a választmány általános helyesléssel elfogadott, majd bizalmat és köszönetet szavazott Lowiesernek a társulat érdekében kifejtett hasznos tevékenységéért és ugyancsak jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki a választmány dr. Milloss Aurél kincstári ügyésznek is, aki a társulat autonómiájának felfüggesztése alatt mint miniszteri biztos vezette az ügyeket.

— **A nyáreji betörések.** Sieme konstatáljuk, hogy az éjszaka nem mutatkoztak az éjszakai lovagjai. Az igaz, hogy nagy élszantság is kellene hozzá, mivelhogy a rendőrség és csendőrség állományában ugyszóiván éjjeli életet és legnagyobb része talpon van minden éjjel, hogy nyomára jusson a rejtelmes betörőknek. A csendőrök és rendőrök egész éjjel cirkálnak és sorra vizsgálják a házakat. Éjszakai vizsgálataik alatt azután arra a tapasztalatra jutottak, hogy a nagybecskereki község tulkedélyesen veszi a nyári éjszakákat. Nem kevesebb mint hevenkét háznál tapasztaltak ugyanis, hogy az ablakok, sőt az ajtók is nyitva vannak. A csendőrök több házba a nyitott ajtókon át be is sétáltak, bevonultak a lakasba, de a lakók olyan mélyen aludtak, hogy akár az egész házat elvihették volna tőlük. Az egyik házban a csen örök megjelentek a hálószobában is s mivel senki sem mozdult, hát fölkeltek a házigazdát. A jól alvó gazda fölriad s rémületen néz a fegyveres emberekre. Ugy nyögte elhalón:

— **Jaj betörők! Jaj puskájuk is van!**

Jó időbe került, míg megmagyarázták a csendőrök, hogy nem betörők, de ha ilyen kedélyesen veszik a dolgokat, hát ne csodálkozzék a község, hogy ezek a tulvendégszerető éjjelnappal nyitott házak, a rendes vizitőrakon tul is látogatót kapnak. A rendőrség azért hát ismételtén figyelmezteti a községet, hogy bármilyen kánuikula is van, nem tanácsos ennyire bizni az éjszakai nyugalomban s zárja be mindenki az ajtaját és ablakát, mert elvégre vannak olyanok is, akik az éjszakát nem nyugalomra, hanem munkára használják föl még nyáron is. Hat a rendőrségnek ezt a figyelmeztetését mi is ajánljuk megszívlelésre a községnek.

— **Elveszett karperec.** Prosnik Ferenc bécsi főpostamester felesége, aki vendégségben van Nagybecskereken, a Bajza-utca környékén egy értékes arany karperecet veszített el. A becsületes megtalálót kéri, hogy a karperecet a rendőrségen átadni sziveskedjék, ahol illő jutalomban részesül.

— **Tévedés azt hinni** hogy a poloskák patéikkal ki nem írhatóak. Ha a Löcherer Cimexin poloskirtó használjuk úgy nemcsak az élő poloskák pusztulnak el rögtön, de a Cimexin hatása folytán a peték nyomban kiszáradnak s többé ki nem kelnek. — Löcherer Cimexin mindent használható, szövetet, bútort, falat vagy festest

MIKROSOL

SZAGTALAN
LEGJOBB SZER

Házigomba ellen
a leggyorsabb
ÉPÜLET-ÉS ÁCSFAK
Impregnálására
Egyedüli gyártói
LUTZ EDE ÉS TÁRSA
BUDAPEST VII. ÖRNAGY U. 4.

NÉGY ÁLLAMI ÉREM,

22 első kitüntetés.

Különleges gyártmányok:

„PEF“ mosható emalfesték, mázolásra készen, falra, fára, vasra.

BESSEMERFESTÉK

rozsdavédő, viharálló, vas mázolat

BAZALTFESTÉK

viharálló és mosható, homlokzatok és belső helyiségek meszelésére.

PYRICIT

fertőtlenítő só minden célra.

Kosárbutorromanc. Kádzomanc. Iskolatáblalakk. Vízirtályfesték. Alapozófesték stb.

::: Mintamázolat, szinkártya ingyen és bermentve. :::

(532—104)

nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Kap-
ható: Kollarich gyógyszerárban Nagybecskerek
és a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél.
Bártfán. 576-204

— **A szabad fürdés áldozata.** Ambrózy
Mátyás nagybecskereki kömves József nevű
9 éves fia tegnap délután a vágóhíddal szemközt
fekvő szabad fürdőhelyen kissé mélyen ment a
vizbe, úgy, hogy az ár magával ragadta s a
szerencsétlen kis fiu a vízbe fult. Holttestét ma
délelőtt fogták ki a vízből.

Irodalom.

* **Képiállítás Nagybecskereken.** Sovárad
Kovács Vilmos jónövű szegedi festőművész
Nagybecskerekre érkezett, azzal a céllal, hogy
itt műveiből kollektív kiállítást rendezzen. A
művész most készíti elő a kiállítást, amely leg-
közelebb nyílik meg.

* **A Jó Pajtás** e heti száma ismét érdekes
tartalommal jelent meg. A címlapján Lampérth
Géza verse Pesti kisleány falun. Akik nem látták
meg egymást című elbeszélését Abonyi Arpádól.
Dörmögő Dörmötör nyaralásának folytatása. Érde-
kes cikk a repülőgépek összeállításáról: hogyan
készülnek a legi járművek Schöpplin Aladartól.
Mese az elvesztett lőről meg az archépról Elek
nagyapótlól. Oszonna című verses kép Tiinkós
Pétertől. Vers Tóth Andortól Vendégvárás cím
alatt. Regény Bank Judit, Danielné Lengyel Laurá-
tól. Képes csali mese a Róka Miska és a csap-
dák történetéről. A bécsi diákok regény folytatása
Rákos Viktortól. Szerkesztői üzenetek, rejtvények
teszik teljessé a számot. A Jó Pajtás-t a Frank-
lin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre
2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre
10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizeté-
seket elfogad s kívánára mutatványszámokat küld
a „Jó Pajtás” kiadóhivatala (Budapest, IV. Egye-
tem-u. 4).

* **Politikai hetiszemle.** A Székely Sámuel
szerkesztésében megjelenő jeles politikai, köz-
gazdasági és társadalmi hetilap legújabb száma
a következő tartalommal jelent meg: Tisza
nemzetiségi és külügyi politikája. Irta: s. s. —
Belföld. A politikai helyzet. Irta: ly. l. — Kül-
föld. Az angol flottaépítés. Irta: Székely Sámuel.
— Közgazdaság. A romániai kereskedelmi szer-
ződés. Irta: V. — Az értéktözsde. Irta: B. A.
— Társadalom. A Borromei enciklika. Irta: K.
N. — Tudomány és Művészet. Az új egyetemek.
Irta: Nos. — A hetről. A fenyegető kizárások.
— A főváros környeke. — A lengyelek ünnepe.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése —

Budapest, július 19. (A „Torontál”
eredeti távirata.) A most folyó vitának
ilyen címet is lehetne adni: A fölríai
vita, avagy: A választási kesergések
Tudniillik az egész felirati vita nap-nap
után tulnyomó részben abból áll, hogy a
letört ellenzék epanaszolja abbéli keser-
veit, hogy miképpen bukott el a választá-
sokon. Komoly érvük a felirat és a kor-
mány programja ellen nincs, tehát üres
vádaskodásokkal csinálnak felirati vitát.
Erről a furcsa felirai vitáról megmondta
a mai ülésen az igazságot Béla Henrik, a
mikor az erről szóló sirámokat elítélte s
egyben Richter János a munkapártról
olyan választási visszaélésekről szóló adatok-
kal vágott vissza a néppárti panaszkodó
Szmrecsányi Györgynek, hogy igazán
pirulhattak az ellenzéki hőstenorok.
Egyebekben még konstatálhatjuk, hogy a
mai vita négy szónokot szerencsésen meg-
evett, köztük Holló Lajost is, aki az ülés
végén szavalt.

Az ülést Berzeviczy Albert szo-
kásosan negyed 11 óra után megnyitja
Ma az elnöki irományok betérjesztése
s a jegyzőkönyv hitelesítése után nyomban
folytatják a felirati vita tárgyalását.
Ma elsőnek Béla Henrik pártönkivüli
67-es szólal fel, akinek az a felfogása, hogy
a felirati vita nem meddő vitatkozás, de
meddővé teszik, mikor a felszólalók egye-
bet sem tesznek, minthogy az állítólagos
választási visszaélésekről beszélnek. A vitá-
ban a felirat nevezetesebb momentumait

kellene bonckés alá venni és megvitatni,
mint amilyen volna például Apponyi fel-
irati javaslatában a nemzetiségi kérdés.
Miután erre nézve a szónok kifejtette a
maga álláspontját és nézetét, befejezte
beszédét.

Utána a Kossuth-párti Nádányi
Gyula beszélt s mivel hogy okosabbat nem
tudott mondani, hát ő is a választási sérel-
mekről panaszkodott. Egyebekben a Kossuth-
párt felirati javaslatát fogadja el.

Most Richter János munkapárti
szóltal fel, főleg azért, hogy Szmrecsányi
György néppárti képviselőnek, akivel teg-
nap közbeszólásokkal már élénken polemi-
zált, ma bővebben megfeleljen. Richter
János Szmrecsányi visszaélési adataival
szemben szolgált egész halom olyan súlyos
adattal, amelyek a néppárt választási vissza-
éléseit, erőszakoskodását, vesztegetéseit és
demoralizáló agitációját bizonyították. Elő-
adta például, hogy az ő kerületében a nép-
párt 80 ezer koronát költött megvesztege-
tésre, etetésre s borral, pálinkával való
itatásra. Bizonyította, hogy a néppárt, amely
a keresztény erkölcsöket prédikálja, sokkal
több erőszakoskodást és erkölcstelenséget
követett el, semhogy erkölcsbíróként szere-
pelhetne.

Itt az elnök 5 perc szünetet adott, a
mely után még Richter János folytatta
beszédét s a kormány politikájának helvessé-
ge s az országra nézve üdvös volta
mellett érvet. Végül kijelentette, hogy a
többségi feliratot fogadja el.

A mai ülés utolsó szónoka Holló
Lajos volt, aki azt fejegette, hogy milyen
veszedelmes az az országra, ha az ural-
kodó akarata a nemzet fölé helyezkedik.
Bírálja a többségi feladatot, a kormány
programját, a melylyel szembeállítva a
Justh-párt programját, kijelenti, hogy a
Justh-párt programját fogadja el.
Ezzel az ülés véget ért.

A király nyolcvanadik születésnapja.

Budapest, július 19. (A „Torontál”
eredeti távirata.) A király 80-ik születés-
napját az uralkodóház tagjai szintén kü-
nösen megünneplik. Az uralkodóház összes
tagjai ugyanis augusztus 18-ikán teljes
számmal összegyűlnek Ischiben s ott
tisztellegnek az uralkodó előtt s a leg-
idősebb főherceg beszéddel köszönti a 80
éves uralkodót.

A horvátok és a felirat.

Budapest, július 19. (A „Torontál”
eredeti távirata.) A horvát képviselők nagy
része ma elszéledt Budapestről. Azok, a
kik itt maradtak, elhatározták, hogy a
felirati vitában nem szólalnak fel és mind
megszavazzák a kormány feliratát.

A külügyminiszter üdülése.

Budapest, július 19. (A „Torontál”
ered. táv.) Mint Bécsből jelentük, A ehren-
thal gróf közös külügyminiszter csütörtök-
ön Marienbadba utazik nyári üdülésre.

A Justh-párt értekezlete.

Budapest, július 19. (A „Torontál”
eredeti távirata.) A Justh-párt ma este érte-
kezletet tart, amelyen további parlamenti
eljárását beszéli meg.

A vas- és fémmunkások kizárása.

Budapest, július 19. (A „Torontál”
eredeti táv.) A vas- és fémmunkások ügyé-
ben a legközelebbi napokban lesz a
döntés. A helyzet eddig cseppet sem javult
s ma a dolog úgy áll, hogy a munkások
kizárása valószínűleg megtörténik.

Határidő-üzel.

Budapest, július 19. (A nagybecskereki
Lloyd-társulat távirata.) A mai főzsón
déli zárlatok a következő árakat jegyzik fel:
Buza (júliusra) 18-92 — —
Rozs (októberre) 14-34 — —
Zab (októberre) 14-16 — —
Tengeri júliusra 11-24 — —
Tengeri (uj) 11-24 — —

Felölös szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Pályázati hirdetés.

A Csurog község jegyzői irodában meg-
üresedett, előleges havi egyenlő részletek-
ben esedékes 1600 korona évi fizetéssel
javadalmazott, azonnal elfoglalható irnok-
végrehajtói állásra pályázat hirdettetik.

Az illetőtől megkívántatik a józan elő-
élet, a községi irodai teendőiben teljes
jártasságon kívül a szerb nyelvnek ugy
szóban, mint írásban tökéletes tudása és
szép írás.

Az okmányolt folyamodványok a köz-
ségi előjárásnak küldendők.

Csurog, 1910. évi július 15.

585-2.2

Az előjáróság.

1652/1910. sz.

589-3.2

JEGYZŐI IRNOK.

Egy a jegyzői teendők ellátásában
teljesen jártas egyén, alólírott irodájában
azonnal alkalmazást talál.

Évi fizetése 1000 korona.

Zichyfalva, 1910. évi július 16.

Martin József, jegyző.

Hirdetés.

Közhirre tesszük, hogy Torontáltorda
község egész határának, körülbelül 8000
holdnyi területén, a vadászati jogot 1910.
évi augusztus 1-től kezdődőleg 1916. évi
július 31-ig terjedő időre folyó évi július
30-án d. e. fél 11 órakor kezdődő nyilván-
os árverésen berbe adjuk.

Az árverést a jegyzői irodában tartjuk
meg.

Torontáltorda, 1910. július 10.

585-3.2

Községi előjáróság.

Hirdetés.

Alólírott egyházközség folyó évi aug.
2-án d. e. 11 órakor az alább feltüntetett
asztalos, kömives munkálatokra versenytár-
gyalást hirdet.

1. Templomépület és templomkerítés
kijavítása. Új ablakokkal való kicseréltetése.
Előirányozva körülbelül 4000 kor.

2. Egyházközségi ház építése. Előirá-
nyozva körülbelül 11000 kor.

Az egyházközségi házra vonatkozó
építkezés szentszéki jóváhagyás után veszi
kezdetét; az 1-50 ponton foglalt munká-
latok azonban a megejtett árveréstől egy
hétre veszi kezdetét.

Az egyházközség fentartja magának
azon jogot, hogy a megejtett versenytár-
gyalás után az árverelők között szabadon
válasszon.

Árverelők 10% bánatpénzt tartoznak
lefizetni.

Fenti munkálatokra vonatkozó tervek,
előirányzat, árverési feltételek a hitközség
elnökségénél megtekinthetők.

Orlovaton, 1910. évi július 14.

587-2.2

Nedelykov Mija,
hitközségi elnök.

TANONC

fizetéssel
felvétetik

Almágy és Szepessy

könyv- és papírkereskedésében Nagybecskerek.

Torontali h. é. vasutak és Temesvár—Módosi h. é. vasút menetrendje.

Ervényes 1910. évi május hó 1-től.

Oda.		Zombolya—Nagy-Becskek.				Vissza.				Oda.		Nagy-Becskek—Pancsova-Józsefváros.				Vissza.					
Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.		
6006 6018 19		6002 1		6020 21		6012 11				6206. 6212. 6202.		2.		6201. 6211. 6263							
I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály		I-III. osztály			
880	—	805	1015	—	815	ind. Budapest-ny. pályaudv. (172.)	érk.	—	125	—	720	—	—	805	1015	815	ind. Budapest-nyug. pályaudv. (8.)	érk.	685	720	
255	—	210	—	—	1149	ind. Szeged (172)	érk.	—	953	—	1251	—	—	155	1226	—	" Szeged (8.)	érk.	235	720	
422	—	—	—	—	116	ind. Temesvár-Józsefváros (172)	érk.	—	736	—	604	—	—	351	215	—	ind. Nagy-Kikinda (9. 8.)	érk.	194	1234	
530	—	450	—	—	304	ind. Zombolya (172, 184)	érk.	—	628	—	416	944	—	810	715	—	ind. Nagy-Becskek (8. 1.)	érk.	—	515	
536	—	456	—	—	311	érk. Uj-Zombolya (184)	érk.	—	619	—	408	937	—	815	720	—	érk. N.-Becskek-Bp. (1. 7.)	ind.	—	510	
540	—	500	—	—	316	ind. Uj-Zombolya (184)	érk.	—	621	—	403	932	—	840	730	—	ind. N.-Becskek-Bp. (1. 7.)	ind.	827	456	
564	—	514	—	—	322			—	606	—	350	917	—	849	739	—	↓ *N.-Becskek-Gyártelep	↑	813	447	
608	—	528	—	—	341	Klári	↑	—	557	—	341	908	—	858	748	—	érk. Sándorudvar (1.)	ind.	809	438	
610	—	530	—	—	349	*Kurjácska	↑	—	549	—	332	858	—	802	646	—	ind. Szécsány (1.)	érk.	—	54	
626	—	550	—	—	408	Csene	↑	—	540	—	322	849	—	902	756	—	ind. Sándorudvar (1.)	érk.	808	433	
639	—	603	—	—	422	Torontál-Ujvár	↑	—	510	—	302	828	—	914	808	—	↓ Écska-Zsigmondfalva	↑	757	422	
650	—	614	—	—	436	Oregfalva	↑	—	554	—	242	815	—	948	842	—	Tomasováz	↑	732	357	
658	—	622	—	—	445	Ó-Telek	↑	—	441	—	231	805	—	1005	855	—	Torontál-Ozora	↑	712	335	
708	—	638	—	—	459	Jánosföld	↑	—	430	—	218	752	—	1025	915	—	érk. Antalfalva (5.)	ind.	651	314	
733	—	650	—	—	520	Párdány	↑	—	416	—	202	737	—	55	300	—	ind. Számos (5.)	érk.	—	401	
745	—	702	—	—	533	Fény	↑	—	402	—	150	719	—	650	1080	916	ind. Antalfalva (5.)	érk.	649	304	
756	—	713	—	—	545	érk. Módos (167.)	ind.	—	350	—	—	706	—	706	1050	935	↓ Torontál-Vásárhely	↑	639	254	
—	—	—	—	—	—	ind. Bázias	érk.	—	—	—	—	—	—	721	1107	951	Czrepája	↑	615	230	
—	—	—	—	—	—	érk. Temesvár-Józsefv. (167)	érk.	—	—	—	—	—	—	736	1122	1005	*Torontál-Almás	↑	559	215	
—	—	—	—	—	—	ind. Temesvár-Józsefv. (167)	érk.	—	—	—	—	—	—	746	1132	1015	Pancsova-Józsefváros	↑	548	204	
—	—	—	—	—	—	ind. Módos (167.)	érk.	—	—	—	—	—	—	805	1155	1038	↓ Beágazás Révaufalu felől	↑	521	185	
—	—	—	—	—	—	érk. Szécsány (171, 180)	ind.	—	—	—	—	—	—	818	1209	1054	érk. Pancsova	ind.	510	125	
—	—	—	—	—	—	érk. Szécsány (171, 180)	érk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1138
—	—	—	—	—	—	érk. Versecz (3.)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	érk. Versecz (3.)	érk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	ind. Alibunár (4.)	érk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	↓ Szárcsa	↑	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	Ernesztváza	↑	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	*Pusztá-Kenderes	↑	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	↓ Lázárföld	↑	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	érk. Sándorudvar (179)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	ind. Sándorudvar (179)	érk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	ind. *N.-Becskek-Gytelep	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	érk. N.-Becskek-Bpart (179, 180)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	ind. N.-Becskek-Bpart (179, 180)	érk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	érk. Nagy-Becskek (178, 179)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	érk. Szeged (178)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	érk. Budapest-ny. p. u. (178, 172)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	érk. Nagy-Kikinda (8. 9.)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Jelmagyarázat. *) Feltételes megállás fel- vagy leszálló utasok számára
Megjegyzések. 1. Az állomások neve mellett balról álló időadatok felől
 2. Az indulási és érkezési idők középső részére vonatkoznak. — 3. Az éjjeli idő, esti 8:00 órától
 reggeli 5:00 percig, a percek jelző számjegyeknek aláhúzásával van kitüntetve.
 — 4. A csatlakozó vonalak kisebb betűkkel vannak nyomtatva; a gyors-
 vonatok által közvetített csatlakozások időadataiban az órák vastagabb szám-
 jegyekkel vannak nyomtatva. — A saját vonalak elágazási állomásainál zárójel-
 közé tett szám mutatja az illető csatlakozó vonal menetrendjének sorszámát.